

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2887

Vragen van de leden **Jasper van Dijk** en **Van Gerven** (beiden SP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart, en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *reclame in het vwo-examen scheikunde*. (Ingezonden 29 mei 2009)

1
Wat is uw mening over opgave 12 tot en met 18 van het examen scheikunde 1,2 van het VWO?¹

2
Deelt u de mening dat in deze passage uit het examen sprake is van expliciete reclame voor Nutricia: «te vroeg geboren [...] zuigelingen hebben een grote behoefte aan voeding met de juiste vetten. Nutricia, een bekende fabrikant van babyvoeding, heeft hiervoor een speciaal product ontwikkeld en onder de naam Nenatal® op de markt gebracht»? Deelt u de mening dat een centraal examen met een dergelijke formulering eenzijdig en onwenselijk is?

3
Wat is uw oordeel over de stellingname dat te vroeg geboren baby's gebaat zouden zijn bij kunstvoeding? Wordt leerlingen hier onjuiste informatie verstrekt? Zo ja, wat gaat u daartegen ondernemen?

4
Is over deze opgaven overleg geweest met Nutricia? Zo ja, wat was hiervan de strekking? Is er een (financiële) vergoeding ontvangen voor het gebruik van de merk- en productnaam in de examenopgave? Is dit eerder gebeurd bij andere examenopgaven?

5
Wilt u zich inspannen om expliciete reclame in eindexamens te verbieden? Deelt u de mening dat – indien er al specifieke producten worden genoemd – op zijn minst meerdere merknamen worden gebruikt? Zo ja, hoe gaat u dit voorschrijven?²

¹ <http://www.scholieren.com/assets/downloads/925-0183-a-VW-1-o.pdf>
<http://www.scholieren.com/assets/downloads/925-0182-a-VW-1-b.pdf>

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2006–2007, nr. 1935.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 9 juni 2009)

1
Ik heb over deze vragen geen inhoudelijk oordeel. Wel stel ik vast dat het plaatsen van opgaven in een realistische context aansluit bij een ontwikkeling die zich ook in het

onderwijs voordoet, en die tegemoet komt aan het streven om recht te doen aan de relevantie van de leerstof.

2
Het examen bevat de informatie dat te vroeg geboren zuigelingen een grote behoefte hebben aan voeding met de juiste vetten, en verder de eveneens juiste informatie dat Nutricia daarvoor een speciaal product heeft ontwikkeld. In het examen wordt niet als feitelijke informatie genoemd dat het product van Nutricia de oplossing voor het probleem is. In de bijlage wordt vanuit Nutricia aangegeven dat Nenatal daarin beter voorziet dan andere kunstvoeding. Dat is een eenzijdig oordeel van deze fabrikant. Van kandidaten scheikunde 1,2 op vwo-niveau wordt verwacht dat zij dit als mogelijk gekleurde informatie van de fabrikant kunnen duiden. Ik wijs erop dat o.a. bij vraag 14 en vraag 17 in het examen ook vanuit de examenstof kritische vragen bij de Nutricia-publicatie worden gesteld.

3
De in deze vraag geformuleerde stellingname – dat te vroeg geboren baby's gebaat zijn bij kunstvoeding – komt in het examen niet voor. In het examen zelf worden geen kwaliteiten van Nenatal genoemd. Uit de bijlage

– de tekst van Nutricia – kan worden afgeleid dat naar het oordeel van de fabrikant Nenatal de moedermelk dichter benadert dan andere kunstvoeding voor te vroeg geboren baby's, en daarom naar het oordeel van de fabrikant beter is dan deze andere kunstvoeding. De kandidaten is dan ook geen onjuiste informatie verstrekt.

4

Nutricia heeft geen geld betaald voor het gebruik van de merken productnaam en heeft daar evenmin geld voor ontvangen. Ook in het verleden is geen geld ontvangen of betaald bij vermelding van merk- of productnamen.

5

In examens wordt geen expliciete reclame opgenomen. Wel kan er gebruik worden gemaakt van bronteksten waarin expliciet reclame wordt gemaakt. Voor kandidaten is dan duidelijk dat er sprake is van een tekst die niet de mening van de maker van het examen weergeeft, laat staan dat de maker van het examen meent dat de kandidaat deze mening moet delen.

De mening dat er in voorkomende gevallen meerdere merknamen moeten worden gebruikt, deel ik niet. In opgaven als de onderhavige zou dat verwarrend werken en zelfs afbreuk doen aan het uitgangspunt dat reclame moet worden vermeden. Immers, dan zou de tekst van Nutricia moeten worden aangevuld met de namen van merken die naar het oordeel van de examenmakers minder dan Nutricia lijken op de moedermelk.